

Tollbamondás

Lotz János kedélyesen ebédelt szeretett családja körében egy Chevy Chase-i étteremben, amikor hirtelen és váratlanul rosszul lett. A gyerekeit azonnal elvitték a helyszínről, és értesítették a mentőket. Sajnos, minden igyekezet ellenére Lotz János életét már nem tudták megmenteni. Ez 1973. augusztus 25-én történt, Lotz ekkor még csak 60 éves volt.

Az özvegye egyedül maradt a két kiskorú fiával, s úgy döntött, hogy elhagyja Washington, és visszaköltözik a szüleihez a közel 4500 km távolságban lévő Kaliforniába. De mit csináljon Lotz János házi könyvtárával? A közel 8500 darabból álló gyűjtemény 5000 könyvet, 150 folyóiratot, 3100 cikket és sok levelet tartalmazott. Végül az oszakai Kansai Gaidai Egyetem megvásárolta a hagyatékot 20 millió japán jenért, azaz nagyjából 50 millió Ft-ért. Ezen az egyetemen két japán kutató is azzal a nyelvészeti témával foglalkozott, amelyikkel Lotz. Az egyetem könyvtárának dolgozói azóta már katalogizálták a hagyatékot, s a feldolgozott gyűjteményből megjelentettek egy bibliográfiát.

Útmutató a tollbamondáshoz

Írjuk fel a táblára: Chevy Chase (kiejtése: csevi csíz, ez egy városrész Washington észak-nyugati részén.), **Oszaka** (japán város), **Kansai Gaidai** (kiejtése: kánszaj gáidáj = az egyetem neve), **jen** (japán pénznem)

Mondjuk el a diktálás során, hogy a „hagyaték” szó a meghalt ember hátrahagyott vagyonát jelenti.
A katalogizálás jelentése: a gyűjtemény dokumentumainak rendezett jegyzékbe írása.

A bibliográfia szó jelentése: az írásművekről (kéziratról, könyvről, folyóiratról vagy más nyomtatványról) készült nyilvántartó és rendszerező jegyzék.

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

Minden hiba 1 pontot von le a 20 pontos pontszámból (vesszőhiba is!).

A vesszők helyét nem mondjuk meg!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden gyerek végez.

Szövegértés – Megoldókulcs

1. Válaszolj a kérdésekre!

5/

Ki kapta meg a Pro Cultura Hungarica díjat? **Mervel Ferenc, Sall László**

Mi a svéd megfelelője a **magyar** szónak? **ungersk**

Mikori kiadvány lehet a képen látható könyv a szöveg alapján? **a második világháború előtti**

Ki írta a képen látható könyvet? **Lotz János**

Hány lapot említ a szöveg, amely a magyarokkal kapcsolatba hozható? **kettő**

2. Igaz vagy hamis?

5/

- a) A finn himnusz eredetileg svéd nyelvű. igaz
- b) Csatlós János svéd–magyar fordító. igaz
- c) Runeberg ismerte magyar költők verseit. igaz
- d) A svédországi magyar irodalmi társaság rövidítése: SFUL. igaz
- e) Magyarországon ismerik a svéd nyelvű irodalmat. hamis

3. Írd a szövegben szereplő szervezeteket a megfelelő helyre!

3/

Magyarországon működő szervezet	Svédországban működő szervezet
Írószövetség	Svéd Akadémia
	SFUL (a kisbetűs írásmód is elfogadható)

4. Mit jelentenek ezek a kifejezések? Határozd meg saját szavaiddal!

3/

fémjelzi a fordításokat

pl. képviseli a fordításokat

hozzájuk mindenben mérhető végzett

pl. az elődök méltó utódjaként dolgozott

vitathatatlan érdemekkel távozott

pl. jelentős életművet hagyott hátra

5. Milyen teljesítményért lehet díjakat kapni a külföldi élő magyaroknak a szöveg szerint?

Sorolj fel három különböző tevékenységet!

3/

irodalomszervezés

lapszerkesztés

fordítás

Lehetséges még: hagyományörzés, kulturális tevékenység stb.

Helyesírási feladatok – Megoldókulcs**1. a) Írd le helyesen!****14/**

Katona József színházi

Három Nővér étterem

Országos Levéltár

Szahara sivatag

velencei-tavi

Omnia kávé

Kazinczy-verseny

Kossuth-díjas

Élet és Tudomány

Duna–Tisza köze

Erzsébet híd

Helsinki/helsinki

Andrássy út

b) Az egyik szó kétféleképpen is írható. Írd a vonalra a másik megoldást! Helsinki/helsinki**2. a) Az alábbi szavakat fonetikusán, vagyis a kiejtésnek megfelelően rögzítettük. Írd le őket a vonalra helyesen! A három kakukktójást pipával jelöld!****14/**

fizetség

toll-legyező

közömbös pipa

fennkölt

Batthyány (Lajos)

Karinthy (Frigyes)

község

kesztyű pipa

aludttej

állkapocscsont

imádkozik

ésszerű pipa

fáradtság/fáradtság

b) Az egyik szó kétféleképpen is írható! Írd a vonalra a másik megoldást! Fáradtság/fáradtság

3. Illeszd a mondatokba a zárójelbe tett szavak E/2. személyű, felszólító módú, rövidebb alakját! 10/**Bontsd ki** az ajándékdod! (kibont)**Hagyj** nekem is a tortából! (hagy)**Bocsásd meg** a feledékenységet! (megbocsát)**Kezdd el** időben a nyelvtanulást! (elkezd)**Jöjj** beljebb, kedves vendég! (jön)**Lőj** nekem is egy vásárfiát! (lő)**Edzd** magad a helyesírásban! (edz)**Játssz** egy kicsit csendesebben! (játszik)**Higgy** a szemednek! (hisz)**Metssz/mess** ketté egy fahasábot! (metsz)**4. Karikázd be a helyesen írt szót vagy szavakat!****16/**inteligens – **intelligens****aligátor** – alligátor**fent** – fennbujócska – **bújócska****minél** – minnél**utána** – utánna**menyegző** – mennyegző**súgójuk** – súgolyuk**almás pite** – almáspite**jól esik** – jólesik**fojt** – folyt**Aliz** – Alíz**had** – hadd**tanár úr** – tanárúr**koros** – kórostűzijáték – **tűzijáték***Ahol mindkét megoldás helyes, csak akkor jár az 1 pont, ha mindkettőt bekarikázta a versenyző!***5. Karikázd be a helyesen elválasztott szavakat!****6/**Vi-se-grád, de-mo-kra-ta, **inf-lá-ci-ó**, leg-fel-jebb, bridd-zsel, lo-pód-zik, Wes-se-lé-nyi, Ga-ál, hul-lám-vas-út, ren-dőr-jár-őr, arc-ha-i-kus, **fo-tog-ra-fál**, lajst-rom